

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2545 – 2548*

A Follow – up Study of Graduates of the Suranaree University of Technology
Institute of Science's Graduate Programs' Academic Year 2002 – 2005

พิบูล ประดับศรี**

ภัทราวรรณ์ สุนทราศรี***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ (2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เก็บข้อมูลจาก ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 99 คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 66 คน รวม 165 คน ผู้สำเร็จการศึกษาตอบแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 65 คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาตอบแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ และแบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยเป็นดังนี้ (1) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก (2) ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาต่อความรู้ความสามารถด้านวิชาการและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก

Abstract

The objectives of this research were to 1) Studied the level of opinions of the graduates 2) Studied the level of opinions of the employer in graduate's performances and graduate's characteristics.

The Data were collected from 99 graduates and 66 graduate's employers. The total were 165 people. The 65 questionnaires were returned from graduates (65.66%) and 44 from graduate's employers. (66.67%) The instruments of research consisted of questionnaires for graduates and

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

** อาจารย์ ดร. กลุ่มสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

*** เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

graduate's employers. Statistics used for analyze the data obtained were percentages, means, standard deviation and content analysis.

The result of this study were (1) The opinions of the graduates toward the curriculum were totally high level. (2) The opinions of the employer toward the performance and characteristics of the graduates were totally high level.

บทนำ

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความแตกต่างจากการศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องจาก การจัดการศึกษาระดับนี้จะเน้นความลึกซึ้ง และความเชี่ยวชาญเฉพาะ เสริมสร้างคุณลักษณะของผู้ศึกษา เพื่อให้เป็นผู้มีความสามารถในการพัฒนาและสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ปรัชญาของการจัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษามุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนัก วิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูงในสาขา วิชาต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยในการสืบเสาะ หาความรู้ มีความสามารถในการบูรณาการและ สร้างสรรค์ทั้งศาสตร์ของตนและเชื่อมโยงกับศาสตร์ อื่น การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีจุดเน้นที่การพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาวิชาการ การพัฒนา บุคคล การพัฒนานวัตกรรมและการพัฒนาสังคม สร้าง ความเป็นนักวิชาการ (Scholarship) และความ เชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialization) ความเป็นเลิศ (Excellence) และการพัฒนา (Development) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2549: 21, เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2541: 129 – 133, ทบวง มหาวิทยาลัย, 2543ข : 8 – 9) แนวคิดของบัณฑิต ศึกษาจึงเป็นเรื่องของการคิดค้น แสวงหาอย่างประณีต เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ นำ ไปใช้พัฒนาและคิดค้นแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ต่อไป อย่างไม่หยุดยั้ง การพัฒนามหาบัณฑิตศึกษาจึงเป็นเรื่อง สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ในยุคเทคโนโลยี เพื่อจะสร้างผู้นำและผู้สร้างสรรค์ ความเจริญของประเทศชาติ เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้าน วิชาการและความสามารถในการประยุกต์ภาคปฏิบัติ อันเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ในการ

ศึกษาผู้เรียนต้องศึกษาด้วยตนเอง ทำการวิจัยค้นคว้า เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการต่าง ๆ และต้องพึง บรรยายความก้าวหน้าใหม่ ๆ อยู่อย่างสม่ำเสมอ รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในระดับบัณฑิต ศึกษาจึงควรประกอบด้วยการสอนที่เน้นการวิจัยและ การสอนอื่น ๆ ผสมผสานกัน การสอนที่เน้นการวิจัย ซึ่งผู้เรียนจะวิจัยได้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง เข้าใจ และมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ได้ดี เมื่อวิจัยเพื่อแก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้ได้แล้ว จำเป็นต้องวิพากษ์วิจารณ์ และสร้างเป็นผลงานที่ตกผลึกทางความคิดของ ตัวเองได้ ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอนหลักใน ระดับบัณฑิตศึกษาจึงควรประกอบด้วย (ทบวง มหาวิทยาลัย, 2543ก: 91 – 92, ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543ข: 33) รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง (Self Directed Approach) รูปแบบการเรียนการสอนที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับ ปัญหาและความเป็นจริงในสังคม (Problem – Based Approach) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research – Based Approach) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนากระบวนการ คิดวิเคราะห์ (Critical – Based Approach) รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้วิธีสร้างผลงานจาก การตกผลึกทางปัญญา (Crystal – Based Approach)

สิ่งที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิต ศึกษาคือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ดังนั้นคุณลักษณะ ของบัณฑิตที่จบออกไปจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ ทราบว่าการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(2549: 2) ได้ประกาศนโยบายเรื่องมาตรฐานอุดมศึกษา 3 มาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานหนึ่งคือมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ที่กำหนดเป้าหมายให้บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก

สำหรับคุณลักษณะนั้น ผลการวิจัยจากรายงานการวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องหลักเกณฑ์และรูปแบบหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับบัณฑิตศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543: 11 - 16) ได้กล่าวถึงหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาว่าควรจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ มีความเป็นผู้นำ ให้เป็นผู้นำในสังคมและสามารถชี้นำแก่สังคมและชุมชนได้ ดำรงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม สร้างความรู้และพัฒนาการนำไปใช้ปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ รู้จักตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักการปฏิบัติงานบนพื้นฐานทางจริยธรรมของวิชาชีพ เป็นผู้มีวัฒนธรรมสันติ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เป็นผู้มีความทันสมัยและมีวิสัยทัศน์ เป็นผู้มีความรู้ลึกและกว้าง เป็นผู้มีความรู้รอบรู้ รู้จักการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การมีเหตุผล และการคิดอย่างเป็นอิสระ และเป็นผู้ใฝ่รู้ มีความสามารถในการใช้ภาษา ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและความเป็นประชาธิปไตย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell University, College of Veterinary Medicine, 2009.) ที่ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จว่าจะต้องเป็นผู้มีการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ มีเป้าหมาย ทำงานด้วยตนเองได้อย่างอิสระ มีความกระหายใฝ่รู้ มีความสุขกับการเรียนรู้นอกจากนั้นอดุลย์ วิริยะชกุล (2541: 6) ยังกล่าวว่าคุณสมบัติของผู้มีคุณวุฒิคุณงามความดีจะต้องมีความ

สามารถเชิงวิจัย หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นนักวิจัยมืออาชีพ (Professional Researcher) อันบ่งบอกถึงความรู้ความชำนาญในการวิจัย และจะต้องมีทักษะการวิจัย (Research Skill) ชอบทำงานที่ยากและท้าทายผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญเฉพาะในเชิงลึกทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ การวิจัย มีความรู้กว้างทันสมัย สามารถปรับตัวได้ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงในสังคม มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่แสดงออกได้อย่างชัดเจนถึงความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมโดยใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง (Specialized University) เน้นการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ มุ่งที่จะเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีชั้นสูง (Hi - Tech) มุ่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัยพัฒนา และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเน้นภารกิจด้านการปรับเปลี่ยนถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อมุ่งให้ประเทศไทยพึ่งตนเองทางด้านเทคโนโลยีได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการผลิตบัณฑิตจึงยึดหลักเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา (Technology for Development) (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2547: 49) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นหน่วยงานระดับคณะของมหาวิทยาลัยที่มีภารกิจด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานระดับปริญญาตรี โดยได้เปิดทำการสอนในปีการศึกษา 2536 เป็นระยะเริ่มแรก ซึ่งได้กำหนดให้เป็นวิชาบังคับ สำหรับหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรรวมทั้งหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเปิดสอนเพิ่มเติมในภายหลัง ส่วนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้เปิดทำการสอนในปีการศึกษา 2539 เป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัย เปิดสอนทั้งสิ้น 16 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรระดับ

ปริญญาโทและหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาชีวเคมี สาขาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาชีววิทยาสังแวดล้อม สาขาวิชาจุลชีววิทยา สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาเทคโนโลยีเลเซอร์ และสาขาวิชาภูมิสารสนเทศ มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 - 2548 จำนวนทั้งสิ้น 129 คน แต่ยังไม่เคยมีการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแต่อย่างใด และเนื่องจากหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา และหลักสูตรที่ดีจะต้องมีระบบการตรวจสอบและติดตามประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีการปรับปรุงและเป็นหลักประกันว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปจะมีคุณภาพตามที่ต้องการ รวมทั้งผลจากการประเมินตรวจสอบยังใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การติดตามประเมินจึงเป็นการพัฒนาระบบ (Brady and Kennedy, 2003 :238, Oliva, 2009 : 449-450) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้มีนโยบายให้สถาบันการศึกษากำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ โดยกำหนดให้มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตเป็นมาตรฐานหนึ่งในการกำหนดมาตรฐานอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543 : 96) ที่ได้เสนอแนวคิดว่าหลักสูตรเมื่อนำไปใช้ได้ระยะหนึ่งจะต้องมีการตรวจสอบถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยการพิจารณาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ดังนั้นการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด และเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบและกลไกการ

ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเตรียมพร้อมรับการตรวจประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549: 10) มหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศนโยบายการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และกำหนดให้การติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจากผลการตรวจประเมินคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีการศึกษา 2548 ในส่วนของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ถึงแม้จะพบว่าไม่มีจุดเด่นคือ มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ทันสมัยได้มาตรฐาน เช่น หลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพบัณฑิตและวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจุลชีววิทยา และสาขาวิชาเคมี และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาพื้นฐานภาพน้อย นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีการตีพิมพ์บทความจากวิทยานิพนธ์ได้รับรางวัลดีเด่นด้วย แต่ก็ยังมีจุดที่ควรปรับปรุงคือยังไม่มีระบบติดตามการทำงาน ความก้าวหน้าทางการทำงานของบัณฑิต (ศิษย์เก่า) (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549) ที่จะแสดงถึงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์รวมทั้งเป็นการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และเป็นตัวชี้วัดหรือเกณฑ์คุณภาพสำคัญตัวหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายในเพื่อแสดงถึงร่องรอย (Awareness) ความตระหนักความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2010)

การวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2545 - 2548 จึงเป็นการดำเนินการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษา และเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักวิชา การประเมินภายนอก

โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การกำหนดนโยบายของสำนักวิชา ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องตามแนวทางการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษานักวิชาการศาสตร์

2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานักวิชาการศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2545 – 2548 ใช้ระเบียบวิธีเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2545 - 2548 จำนวน 99 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานจำนวน 66 คน โดยศึกษาเฉพาะคนไทยเท่านั้น และศึกษาเฉพาะบัณฑิตที่ทำงานเท่านั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 65.66 และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

เครื่องมือการวิจัย

ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ

แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107 – 108) ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questions)

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษานักวิชาการศาสตร์เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา และเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107 – 108) ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questions) โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1) ศึกษาเอกสารทางวิชาการและวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการวิจัยสถาบันเพื่อพิจารณา แล้วปรับตามข้อเสนอแนะ

2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา (Content Validity)

และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (บุญใจ ศรีสถิตยัณทรากูร, 2555: 119-126) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับตัวแปรหรือไม่ โดยได้ค่าเฉลี่ยดังนี้ แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาได้ 0.80 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ 0.92 จากนั้นจึงปรับข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปรับความชัดเจนของภาษา จัดกลุ่มของข้อคำถาม และเรียงลำดับข้อคำถามตามกลุ่มรายด้าน

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) โดยแบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ทดลองใช้กับนักศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 30 คน ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ทดลองใช้กับคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (อ้างถึงในบุญใจ ศรีสถิตยัณทรากูร, 2555: 272-281) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาได้ 0.95 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ 0.98 จึงได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาใช้ร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ปัจจัยสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยสนับสนุน ด้านการจัดสรรทุนเพื่อนำเสนอ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับ

ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน และประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งส่วนราชการและองค์กรของรัฐ ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนมากกว่า 30,000 บาท

1.2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 46-55 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชา/หัวหน้าสาขา/ประธานโปรแกรมวิชา องค์กรที่สังกัดส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานราชการ และมีความคุ้นเคยกับผู้สำเร็จการศึกษามาก

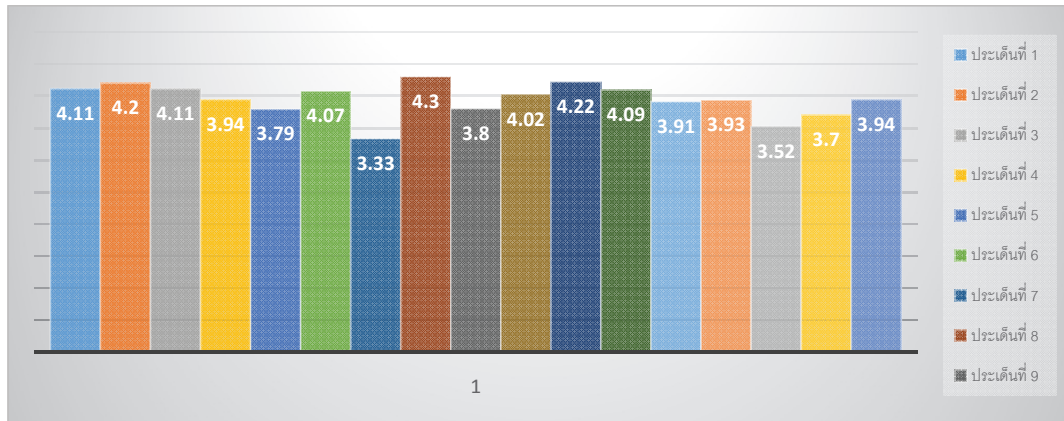
2. ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 ผลการสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยมีความเหมาะสมในระดับปานกลางคือ ด้านปัจจัยสนับสนุนด้านการจัดสรรทุน เพื่อนำเสนองานวิจัย ส่วนความคิดเห็นเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

2.1.1 ด้านหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และประเด็นย่อยที่มีค่า

เฉลี่ยสูงสุด โดยมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางวิชาการเพื่อสามารถเข้าศึกษาระดับสูงในโอกาสต่อไป ส่วนประเด็น

ย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง คือ หลักสูตรมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาด้านหลักสูตร

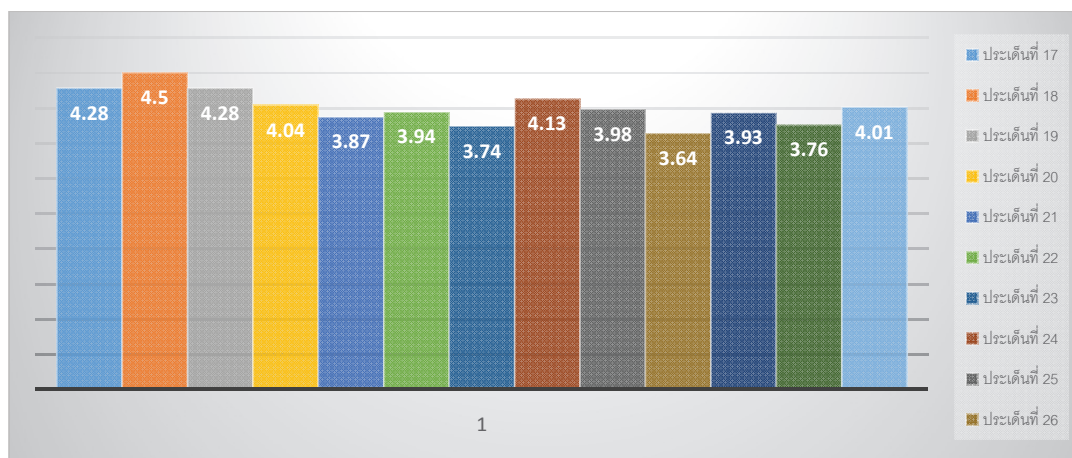
จากภาพที่ 1 ประเด็นย่อย หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางวิชาการเพื่อสามารถเข้าศึกษาระดับสูงในโอกาสต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรว่าเป็นหลักสูตรที่ดี มีความทันสมัยอยู่แล้ว แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์มีความเหมาะสม ทันสมัย มีคุณภาพ มีเนื้อหาทั้งความรู้ด้านวิชาการที่เข้มข้น และมุ่งพัฒนาทักษะของผู้เรียน กระบวนการนำหลักสูตร ไปใช้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย (2543ก: 83-85) ที่ได้ศึกษาโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตรสรุปได้ว่าหลักสูตรต้องมีความลึกซึ้งทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติเฉพาะทางตามสาขาอาชีพ ต้องมีเนื้อหาสาระที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์และวิทยาการที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา ทำให้หลักสูตรมีความทันสมัย มีความลึกซึ้งในเนื้อหาสาระ และเป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้คงไว้ซึ่งคุณภาพมาตรฐาน

อย่างไรก็ตามมีประเด็นย่อยที่ผู้สำเร็จการศึกษามองว่าความเหมาะสมในระดับปานกลาง คือ หลักสูตรมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นหลักสูตรทางด้านวิทยาศาสตร์ที่มุ่งพัฒนาความถนัดทางวิชาการตามศาสตร์เฉพาะทาง หลักสูตรจึงไม่ได้กำหนดสาระด้านการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่จากผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาก็เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้หลักสูตรบัณฑิตศึกษานักวิชาวิทยาศาสตร์ไม่ได้กำหนดสาระที่มีขอบเขตด้านคุณธรรม จริยธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้รับการปลูกฝังและพัฒนาในระบบการเรียนการสอน ซึ่งเรียกว่าเป็น หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) เนื่องจากหลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่มีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อและระเบียบแบบแผนที่ยึดเป็นแนวปฏิบัติหรือ

เป็นพฤติกรรมทางสังคม (Eric Magolis, 2013, รัตนา
ดวงแก้ว, 2013)

2.1.2 ด้านการจัดการเรียน
การสอน ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นภาพรวม

ว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับ
มาก โดยประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณาจารย์
มีความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอนอย่างดี
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน

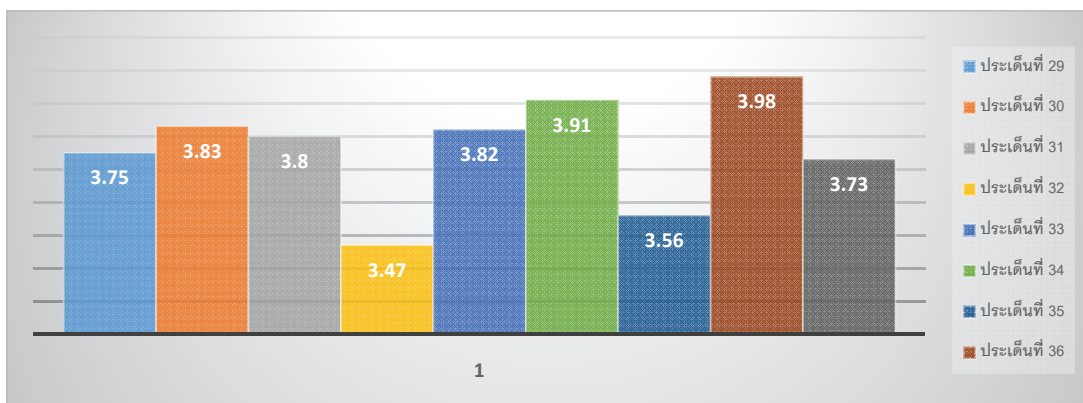
ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าการ
จัดการเรียนการสอนภาพรวมมีความเหมาะสมใน
ระดับมาก โดยเห็นว่า คณาจารย์มีความสามารถใน
การสอน/ถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา คณาจารย์
เป็นผู้มีคุณธรรมและมีจิตสำนึกในความเป็นครู
คณาจารย์เป็นผู้มีความเข้าใจในบทบาทของ
มหาวิทยาลัยต่อการพัฒนาประเทศ การจัดการเรียน
การสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางโดยใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเรียนการสอนส่งเสริม
ให้ผู้เรียนนำเสนอสาระความรู้ด้วยการพูดและการ
เขียนที่ถูกต้องเป็นระบบ สื่อความหมายเข้าใจง่าย
จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนยืดหยุ่น
หลากหลายและทันสมัย การจัดการเรียนการสอนมุ่ง
เน้นการวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ปัญหา และแสวงหาความรู้
ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการคิด
และการทำงานร่วมกันอย่างอิสระ การจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยง และมองเห็น
ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาความรู้และชีวิตจริง กิจกรรม
การเรียนการสอนเน้นกระบวนการคิด และการมี

ส่วนร่วม เน้นประสบการณ์ตรง ทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ
การวัดและประเมินผลใช้วิธีการหลากหลาย มี
หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เหมาะสมยุติธรรมและเชื่อถือได้
ทั้งนี้ มีประเด็นย่อยที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
มากที่สุด คือ คณาจารย์มีความรู้ทางวิชาการในสาขา
วิชาที่สอนอย่างดี ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าสำนัก
วิชาวิทยาศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนที่มี
ประสิทธิภาพ เนื่องจากมีคณาจารย์ประจำหลักสูตร
เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการตาม
ศาสตร์แต่ละสาขาอย่างดีเยี่ยม นอกจากนั้นยังมี
คุณลักษณะของความเป็นครู สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ พิกุล ประดับศรี (2547) ในการประเมินหลักสูตร
วิศวกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิศวกรรมเครื่องกล
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านปัจจัยนำเข้าที่
พบว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็น
ว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรู้
ทางวิชาการในวิชาที่สอนอย่างดีและอาจารย์มีคุณธรรม
จริยธรรมและจิตสำนึกของความเป็นครู โดยมีความ
คิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด และ

จากรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ตามตัวชี้วัด ร้อยละ ของคณาจารย์ปริญญาเอกที่มีอยู่จริง ซึ่งสำนักวิชา วิทยาศาสตร์มีคณาจารย์ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 98.39 ได้ระดับผลประเมิน 5 และร้อยละของ คณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอยู่จริง สำนักวิชา วิทยาศาสตร์มีคณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ร้อยละ 72.58 ได้ระดับผลการประเมิน 5 ซึ่งสูงที่สุดในระดับมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี, 2550 :18) สอดคล้องกับผลวิจัยของ กอร์ และสติคเลอร์ (Goe and Stickler, 2008) และดาสาร์ ดาสาร์ และไฟซ์ (Dahar, Dahar and Faize, 2011) ที่พบว่าคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนโดยเฉพาะอาจารย์

ที่มีความรู้เฉพาะศาสตร์อย่างลึกซึ้งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของผู้เรียน

2.1.3 ด้านปัจจัยสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมว่าปัจจัย สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก โดยประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีความ เหมาะสมในระดับมาก คือ ห้องเรียน อาคารสถานที่ เพื่อต่อการเรียนรู้ (ความสะดวก และบรรยากาศทาง วิชาการ) ส่วนประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จำนวนเครื่องมือปฏิบัติการมีพอเพียง มีความเหมาะสม ระดับปานกลาง ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

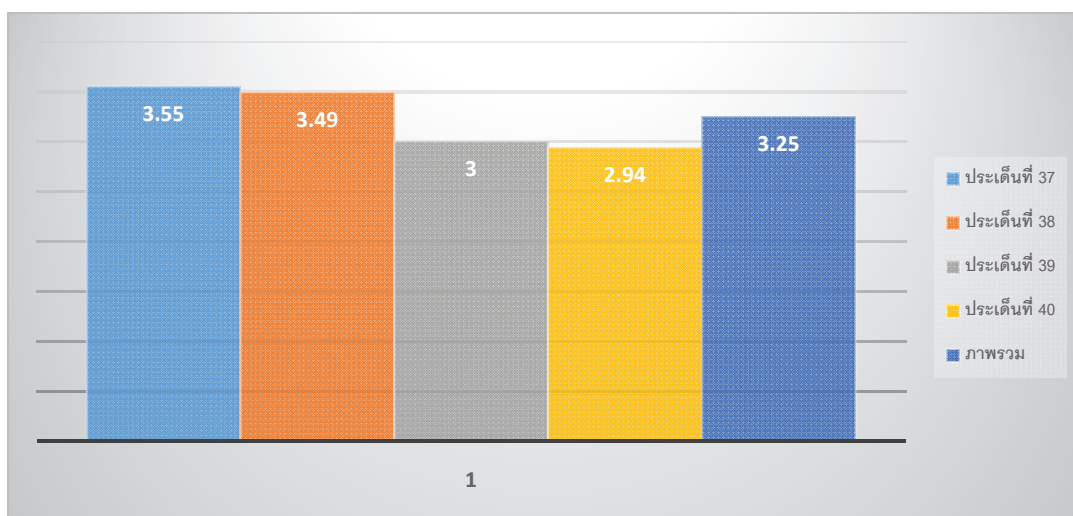
ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าปัจจัย สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีระบบการบริหาร จัดการที่เอื้อต่อการสนับสนุนการเรียนการสอน มีระบบการจัดการที่เรียกว่า รวมบริการประสานภารกิจ ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามมีประเด็นย่อยที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีความ

เหมาะสมระดับปานกลาง คือ จำนวนเครื่องมือ ปฏิบัติการมีพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ปฏิบัติการ ผู้สำเร็จการศึกษาสื่อแนะว่า ควรจัดสรรวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการวิจัยและ ปฏิบัติการให้เพียงพอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัย เน้นการจัดตั้งสนับสนุนการเรียนการสอนในลักษณะ รวมบริการประสานภารกิจที่มุ่งให้มีการใช้ทรัพยากร

ต่าง ๆ เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด ผู้ใช้งานมีมาก อาจทำให้มีผู้ต้องการใช้มากและเครื่องมือมีจำกัดเกิดความไม่สะดวกในการทำปฏิบัติการ

2.1.4 ด้านปัจจัยสนับสนุนด้านการจัดสรรทุนเพื่อนำเสนอผลงานวิจัย ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมว่าปัจจัยสนับสนุน

เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยประเด็นย่อยมีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นประเด็นประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสรรทุนสนับสนุนการเสนอผลงานระดับบัณฑิตศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาด้านปัจจัยสนับสนุนด้านการจัดสรรทุนเพื่อนำเสนอ

จากผลการวิจัยพบว่าประเด็นย่อยมีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกข้อ สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทุนวิจัยและการนำเสนอผลงาน ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีทุนสนับสนุนงานวิจัย และไปเสนอผลงานให้มากกว่าเดิม และในการดำเนินการจัดสรรควรมีความสะดวกรวดเร็ว ตลอดจนมีการพิจารณาเงินที่จัดสรรให้ในการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกรณีโดยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และควรสนับสนุนนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียม มีประเด็นย่อยเพียงประเด็นเดียวที่มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสรรทุนสนับสนุนการเสนอผลงานระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าระบบการจัดสรรทุนวิจัยยังไม่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น

ของผู้ใช้บริการหลัก คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ วันวิสาข์ แก้วสมบุญ (2555) ได้รวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่าเหตุจูงใจที่ทำให้บัณฑิตเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ และปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งคือปัจจัยด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ของสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรการเรียนการสอนตรงตามความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง อาจารย์ที่สอนมีชื่อเสียงและมีคุณภาพ มีการทดลองปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง และความสะดวกสบายของห้องเรียนและสวัสดิการของห้องอเนกประสงค์ต่างๆ

2.1.5 ความคิดเห็นทั่วไปจาก

คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

1) ผู้สำเร็จการศึกษา
ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรว่า
เป็นหลักสูตรที่ดีมีความทันสมัยอยู่แล้ว แต่ควรมีการ
จัดการเรียนเป็นหลักสูตรนานาชาติ และควรเน้นการ
ประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมมากขึ้น ควรปรับหลักสูตร
ให้สอดคล้องกับทิศทางการวิจัยและการพัฒนาประเทศ
นอกจากนั้นควรปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตร เน้นการ
วิจัย เช่น การวิจัยชุมชน การวิจัยที่นำไปสู่เชิงพาณิชย์
ควรให้ทุกหลักสูตรใช้มาตรฐานเดียวกัน เช่น การทำ
โครงร่างวิทยานิพนธ์ การสอบ เงื่อนไขการจบการศึกษา
ที่ต้องลงตีพิมพ์งานวิจัย

2) ผู้สำเร็จการศึกษาได้
ให้ความคิดเห็นต่อคำถาม หากมีผู้สนใจจะศึกษาต่อ
ระดับบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมาปรึกษา ผู้สำเร็จ
การศึกษาจะสนับสนุนหรือไม่ เพราะเหตุใด ส่วนใหญ่
ตอบว่า สนับสนุน เหตุผล ได้แก่ คุณภาพของอาจารย์
ผู้สอนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญสูง หลักสูตรมี
ความเป็นสากล มีความพร้อมด้านแหล่งทุนวิจัย
ประหยัดค่าใช้จ่ายเนื่องจากมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ต่าง
จังหวัด มหาวิทยาลัยมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
และมีคอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย
มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีความพร้อม
ด้านวิชาการสูง

3) ข้อเสนอแนะของ
ผู้สำเร็จการศึกษาต่อผู้ที่มาศึกษาต่อในระดับบัณฑิต
ศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี มีประเด็น ได้แก่ ควรมีความชัดเจนและตั้งใจมี
การเตรียมตัวที่ดี ควรศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร ระบบ
การศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ควรเตรียม
ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ ควรเตรียมเรื่องค่าใช้จ่าย
และความคิดเห็นอื่นๆ

4) ความคิดเห็นและข้อ

เสนอแนะอื่นๆ ได้แก่

4.1) ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับทุนวิจัยและการนำเสนอผลงาน ผู้สำเร็จการ
ศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีทุนสนับสนุนงานวิจัย
และไปเสนอผลงานให้มากกว่าเดิม และในการดำเนิน
การจัดสรรควรมีความสะดวกรวดเร็ว ตลอดจนมีการ
พิจารณาเงินที่จัดสรรให้ในการนำเสนอผลงานวิจัย
เป็นกรณีโดยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และควร
สนับสนุนนักศึกษาทุกคน

4.2) ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการปรับระบบการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา
เสนอว่าควรปรับเป็นระบบทวิภาคเฉพาะหลักสูตร
บัณฑิตศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีเวลาในการศึกษา
ค้นคว้าทำความเข้าใจ รวมทั้งให้พิจารณาปรับรูปแบบ
การสอนสัมมนา

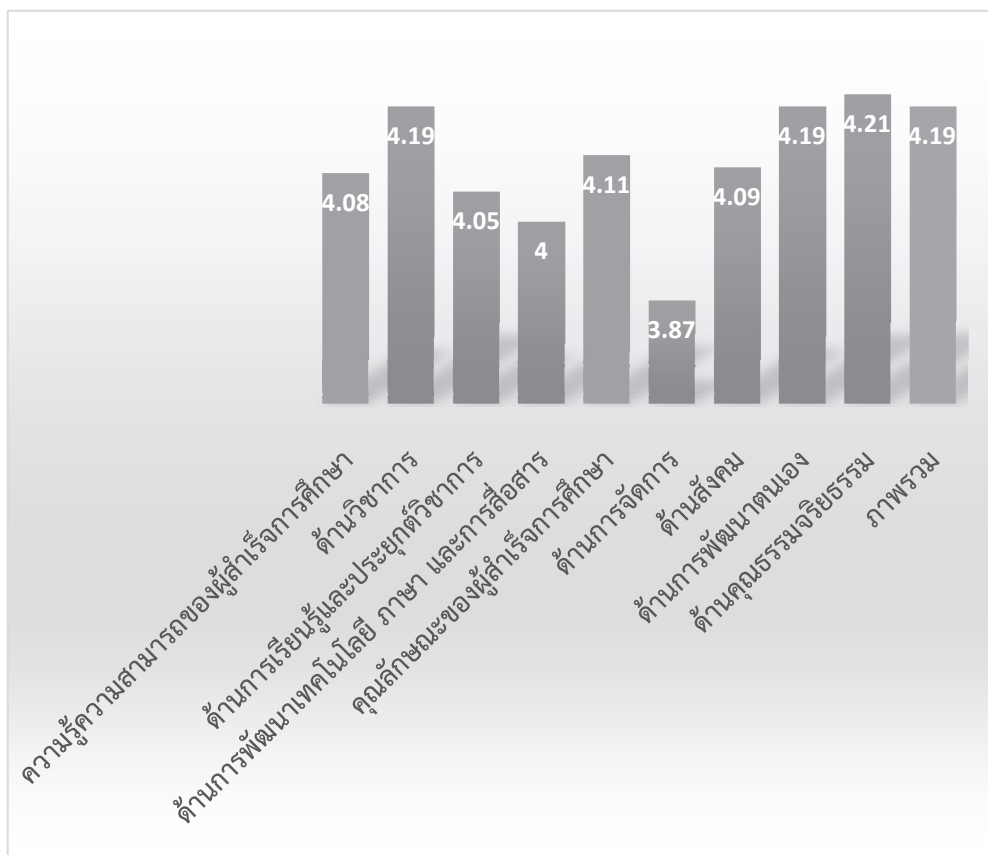
4.3) ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
เครื่องมือปฏิบัติการ ผู้สำเร็จการศึกษาเสนอแนะว่า
ควรจัดห้องทำงานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและ
อาจารย์ที่ปรึกษาให้มีบรรยากาศในการทำงาน มีความ
เป็นสัดส่วน และควรจัดสรรวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือใน
การวิจัยและปฏิบัติการให้เพียงพอ

2.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาผู้บังคับบัญชา
ของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการ
ศึกษาด้านความรู้ความสามารถและด้านคุณลักษณะ
ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านคุณลักษณะ โดยสรุปความ
คิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาต่อ
ผู้สำเร็จการศึกษา ในแต่ละด้านมีดังนี้

2.2.1 ความรู้ความสามารถของ
ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้ความ
สามารถของผู้สำเร็จการศึกษาภาพรวมมีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเรียนรู้และ
ประยุกต์วิชาการ ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์แก่งาน
ได้อย่างเหมาะสม ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี
ภาษา และการสื่อสาร ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน
การเข้าถึงความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการจัดการ ซึ่ง
ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความสามารถแก้ไข
ปัญหาเฉพาะหน้า มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง

2.2.2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จ
การศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความ
คิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษา ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมาก ได้แก่ ด้านสังคม ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดคือ มีบุคลิกภาพดี วางตัวได้เหมาะสม จนเป็นที่
ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและสังคม ด้านการพัฒนา
ตนเอง ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กระตือรือร้น
หาความรู้ใหม่อยู่เสมอ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่ง
ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปฏิบัติงานบนพื้นฐาน
ทางจริยธรรมของวิชาชีพ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
ด้านความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในด้านการเรียนรู้และประยุกต์วิชาการ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ภาษา และการสื่อสาร และด้านการจัดการ เช่นเดียวกับด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากทั้งด้านสังคม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้กล่าวว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์แก่หน่วยงานได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเข้าถึงความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร มีความสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะของนักวิชาการมีความรู้และคุณธรรม มีบุคลิกภาพดี วางตัวให้เหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและสังคม พัฒนาตนเอง และกระตือรือร้นหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ มีการปฏิบัติงานบนพื้นฐานทางจริยธรรมของวิชาชีพ สะท้อนให้เห็นว่า บัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสำนักวิทยวิเทศศาสตร์เป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2543: 21) เนื่องจากหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิทยวิเทศศาสตร์มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการ ด้านสังคม การสื่อสาร และคุณธรรมจริยธรรม ที่สามารถแข่งขันได้กับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ อมรเทพ (2543) และ แวนเนตร แม้นศรีพัฒนากุล (2546) ที่วิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละสถาบัน สรุปได้ว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าบัณฑิตมีคุณลักษณะและความ

สามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ระดับดีมาก มีเพียงบางสถาบันที่ความสามารถด้านวิชาการอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ และสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวถึงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาว่า จะต้องสร้างบัณฑิตให้มีความสามารถในการมีความรู้ เจาะจงเฉพาะด้าน แต่บูรณาการกับสาขาอื่นๆ ได้ มีความสามารถในการประยุกต์จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ และจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการวิจัย หรือเป็นนักวิจัยมืออาชีพ เป็นผู้ใฝ่ใจในวิชาการ แสวงหาและพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา ไหวตัวต่อความรู้ใหม่ ต้องใคร่ครวญความรู้นั้น สามารถแสดงความรู้ให้ปรากฏ ประยุกต์ใช้ความรู้เป็นและมีคุณธรรมของนักวิชาการ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2541: 129 – 133, อดุลย์ เวชวิริยะกุล 2541: 5)

2.2.3 ความคิดเห็นอื่นๆ จากคำถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้

1) จุดเด่นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษามีจุดเด่นในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถผู้สำเร็จการศึกษเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นอย่างดี และมีความสามารถในการปฏิบัติงานสูง สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักศึกษาได้เป็นอย่างดี ส่วนจุดเด่นของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีสัมมาคารวะ บุคลิกภาพดี วางตัวเหมาะสม มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ตั้งใจทำงาน ให้สำเร็จ มีความสามารถทางวิชาการเป็นอย่างดี

2) จุดที่ควรพัฒนาของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษามีจุดที่ควรพัฒนาดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถ ผู้สำเร็จการศึกษาคควรพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้งการพูดและการเขียน พัฒนาความเป็นผู้นำ การทำวิจัย นอกจากนั้น ผู้สำเร็จการศึกษายังขาดแรงจูงใจ ขาดความคิดรวบยอด ความคิดสร้างสรรค์เชิงวิทยาศาสตร์ ความรับผิดชอบต่อการสอน การมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมทาง

สังคม และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3) ผล ต า ม ค ว า ม
คาดหวังของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความรู้ความ
สามารถของผู้สำเร็จการศึกษา กรณีหน่วยงานส่งไป
ศึกษา ส่วนใหญ่ตอบว่าเป็นไปตามที่คาดหวัง ผู้สำเร็จ
การศึกษามีความรู้ความสามารถ สามารถนำความรู้
ที่ได้ศึกษามาใช้กับงานและพัฒนาหน่วยงานได้เป็น
อย่างดีมีเพียงบางคนที่ตอบว่ายังต้องปรับปรุง เช่น
เรื่องความเป็นผู้นำ ความกระตือรือร้น และการทำงาน
เป็นทีม

4) ผล ต า ม ค ว า ม
คาดหวังของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความรู้ความ
สามารถและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อ
ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการคัดเลือกให้ปฏิบัติงาน
หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่ตอบว่าเป็น
ไปตามที่คาดหวัง ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความ
สามารถเพิ่มขึ้น มีคุณสมบัติตรงตามที่หน่วยงาน
ต้องการ มีเพียงบางส่วนที่ตอบว่าผู้สำเร็จการศึกษา
ยังต้องพัฒนา ได้แก่ ด้านสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรม
บุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลางในภาพรวม สังคม
การพัฒนาตนเอง และบางส่วนตอบว่ามีความรู้ความ
สามารถตามที่คาดหวัง แต่ยังนำมาใช้ได้ไม่เต็ม
ศักยภาพ เนื่องจากยังขาดกระบวนการคิดรวบยอด
อย่างเป็นระบบ และขาดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์
งานใหม่ๆ

5) ความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการผลิตบัณฑิตของสำนักวิชา
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สรุปได้
ดังนี้ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ควรยึดมั่นในหลักการที่
ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง โดยจะต้องควบคุมคุณภาพ
บัณฑิตที่จบให้มีศักยภาพทั้งด้านวิชาการ ด้านการ
พัฒนาตนเองมากพอที่จะไปใช้ความรู้ที่ร่ำเรียนมา
เพื่อประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่ม
การผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและทำงาน
วิจัย ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่อง เน้นการ

พัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ การคิดอย่าง
เป็นระบบ ความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ
เชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1.1 นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรทุน
เพื่อนำเสนองานวิจัยของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
ควรพิจารณาเพิ่มจำนวนทุนวิจัยในการนำเสนอผล
งาน และพิจารณาวางเงินจัดสรรให้เหมาะสมตามสภาพ
ปัจจุบัน และควรปรับปรุงระบบการจัดสรรทุนวิจัยให้
รวดเร็วมีประสิทธิภาพ โดยอาจมีการสำรวจความ
คิดเห็นของผู้รับบริการเพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนิน
งานโดยไม่ขัดต่อระเบียบปฏิบัติของมหาวิทยาลัย ซึ่ง
หากมีการบริหารจัดการที่ดีอยู่แล้ว ควรมีการประชุม
ชี้แจงและเปิดรับฟังข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและ
อาจารย์เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาระบบการ
ดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษามี
ความคิดเห็นว่าปัจจัยสนับสนุนการจัดสรรทุนเพื่อนำ
เสนองานวิจัยมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่ง
สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
ทุนวิจัยและการนำเสนอผลงาน ที่ผู้สำเร็จการศึกษา
ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีทุนสนับสนุนงานวิจัย และ
ไปเสนองานให้มากกว่าเดิม และในการดำเนินการ
จัดสรรควรมีความสะดวกรวดเร็ว ตลอดจนมีการ
พิจารณาวางเงินที่จัดสรรให้ในการนำเสนอผลงานวิจัย
เป็นกรณีโดยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และควร
สนับสนุนนักศึกษาทุกคน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว
สะท้อนให้เห็นว่าระบบการจัดสรรทุนวิจัยยังไม่
สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บริการ
หลัก คือ นักศึกษابัณฑิตศึกษา

1.1.2 นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนา
ทักษะภาษาต่างประเทศในระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบัณฑิตศึกษาด้านทักษะภาษาต่างประเทศทั้งการพูดและการเขียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตโดยตรงได้เสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ควรจะพัฒนาเกี่ยวกับทักษะภาษาต่างประเทศทั้งการพูดและการเขียน

1.1.3 นโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยควรคงหลักการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานในทุกสาขาวิชาโดยยึดแนวทางของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตคุณภาพสูงที่มีศักยภาพทั้งด้านวิชาการ การพัฒนาตนเอง มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยและตีพิมพ์ผลงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการคัดเลือกอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีศักยภาพด้านการวิจัยสูง การควบคุมมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยของบัณฑิตศึกษา การสนับสนุนแหล่งทุนและการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัย เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร และสอดคล้องตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตซึ่งส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาและเป็นนักวิชาการระดับสูง

เนื่องจากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษายอมรับในคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน มาตรฐานของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนและความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยอมรับในศักยภาพของอาจารย์ผู้สอน จะเห็นได้ว่าผลการศึกษาคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก

โดยเฉพาะผลการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ อาจารย์มีความคิดเห็นทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอนอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดในคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนผู้สนใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่าสนับสนุนเนื่องจากคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญสูง ความพร้อมของสถานที่และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัยและการเรียนการสอน

นอกจากนั้นผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษายังยอมรับในคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ดังผลการศึกษาคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาต่อความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลจากคำถามปลายเปิดที่แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเป็นไปตามที่คาดหวัง โดยมีจุดเด่น คือ มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นอย่างดี และมีความสามารถในการปฏิบัติงานสูง มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ มีความสามารถทางวิชาการเป็นอย่างดี

ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการผลิตบัณฑิตว่า ควรยึดมั่นในหลักการที่จะทำให้บัณฑิตที่ผลิตให้มีคุณภาพสูง โดยจะต้องควบคุมคุณภาพบัณฑิตที่จบให้มีศักยภาพทั้งด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาตนเองมากพอที่จะไปใช้ความรู้ที่ร่ำเรียนมาเพื่อประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและทำงานวิจัย ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่อง เน้นการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ การคิดอย่างเป็นระบบ ความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม

1.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.2.1 ควรมีการติดตามผล

ผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ผลการวิจัยครอบคลุมการนำไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.2.2 ควรมีการวิจัยติดตามผล

บัณฑิตที่ศึกษาต่อ เนื่องจากการวิจัยนี้มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะการติดตามผลบัณฑิตที่ปฏิบัติงานเท่านั้น

1.2.3 ควรมีการศึกษาในลักษณะ

การประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบและครบวงจรของหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541). มหาวิทยาลัยที่ทางแยก : จุดประกายวิสัยทัศน์อุดมศึกษาไทยในอนาคต. กรุงเทพฯ : ชัคเชลมีเดีย จำกัด.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543ก). รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องหลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.

_____. (2543ข). รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.

_____. (2544). บทสรุปผู้บริหารโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

บุญใจ ศรีสถิตินรากร. (2555). การพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย : คุณสมบัตินักวัดเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2558). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พิบูล ประดับศรี. (2547). การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (วิทยานิพนธ์).

มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2547). รายงานการศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและมหาบัณฑิตที่มีต่อการหางานทำและการศึกษาในมหาวิทยาลัยทักษิณ. ปีการศึกษา 2545–2546.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2549). เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานประสานและติดตามการดำเนินงานตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ครั้งที่ 1/2549 วันที่ 20 ธันวาคม 2549

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2547). รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2546 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. นครราชสีมา : ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2549). รายงานการประเมินตนเอง สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2548. นครราชสีมา : สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2549).

มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2553). “การประเมินหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ.” วารสารการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. [On-line]. Available: http://www.edu.tsu.ac.th/major/old_eva/journal/scan1.pdf

- แววเนตร แม่นศรีพัฒนกุล. (2546). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ปริญญาานิพนธ์). Thesis.swu.ac.th/swuthesis/Hi_Ed/Waeonet_M.pdf.
- ณรงค์ อมรเทพ. (2543). การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (วิทยานิพนธ์). Doms.thailis.or.th.
- วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. (มปป). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา. [On-line]. Available: www.tsu.ac.th/grad/.../06044949200949.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2541). คู่มือการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Brady, Laurie and Kennedy, Kerry. (2003). Curriculum Construction. Pearson Education, Australia.
- Cornell University, College of Veterinary Medicine. (2009). What are the characteristics of the successful graduate student? Available: <http://www.cc.gatech.edu/~ellendo/characteristics.pdf>.
- Eric Magolis. (nd). The Hidden Curriculum in Higher Education. [On-line]. Available: <http://www.udel.edu/anthro/ackerman/hidden%20curr.pdf>
- Goe Laura Goe and Stickler M. Leslie. (2008). Teacher Quality and Student Achievement. Available: www.tqsource.org/publications/March2008Brief.pdf.
- Panjab (Pakistan). European Journal of Social Sciences. Volume 19, Number 1 (2011).
- Oliva, Peter F. (2009). 7th edition. Developing Curriculum. Pearson Education, USA.